

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 1. Imitatio Dei Patris ex Veteri. Novo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Adversarius imminet, inimicus in promptu est; jejunemus, ut vincamus. Idem in Jonam.

Ardentes diaboli sagittæ, jejuniorum, & vigiliarum, rigore refluenda sunt. S. Hieron. ep. 10. ad Furiam.

Est jejunium robor mentium, vigor animarum. Est jejunium castitatis murus, pudicitie propugnaculum, civitas sanctitatis. S. Chrysol. l. 8.

Jejunantibus nobis diabolus esurit, qui nostris semper saturatur ex culpis. Idem l. 12.

Jejunium scimus esse DEI arcem, Christi castra, murum spiritus, vexillum Fidei, castitatis signum, sanctitatis trophæum. Id. ib.

Est jejunium valde certum ingenium, ad expugnandum castrum. Sicut enim non est adeo forte castrum, quod non possit expugnari, si possent ei victualia subtrahi: sic non est adeo rebellis spiritui, quin, subtrahendo cibaria, non valeat à spiritu subjugari. S. Bonavent. diat. sal. cap. 15.

§. XI.

Jejunij varia motiva.

Jejunio jejunavit. 2. Reg. 12. 16. David pro parvulo, quod non possit expugnari, si possent ei victualia subtrahi: sic non est adeo rebellis spiritui, quin, subtrahendo cibaria, non valeat à spiritu subjugari. S. Bonavent. diat. sal. cap. 15.

Legimus, quosdam morbo articulari, & podagræ humoribus, laborantes, ad simplicem mentem, & pauperes cibos, redactos, convaluisse. S. Hieron. l. 2. adv. Jovin.

Angeli sunt, qui in singulis Ecclesiis describunt, ac recensent capita jejunantium. S. Basilus hom. 2. de jejunio.

Dolet in jejunio caro; sed epulatur anima. S. Chrysol. l. 1. de jejunio.

Jejunium vehiculum est ad cælum - optimus itineris comes. - Jejunantis corpus venustum est, & anima pretiosa. S. Ephrem de Jejunio.

Si pro temporali cura ægri medicis obediunt, fervant arduam parcitatem; quare pro æterna

salute sit durum, Christo moderatis obedire jejunio? corpus gubernare mensurâ &c. S. Chrysol. l. 41.

§. XII.

Jejunio junge poenitentiam, & bona opera: jejunia à peccatis.

Sanctificate jejunium. Joël. 1. 14. S. Hieron. Hugo, & Liran. Sanctum facite; & condite jejunium per elemosinas, preces, alique pia opera. S. Gregor. hom. 16. in Evang. jejunium sanctificare, est adjunctis bonis aliis dignam DEO abstinentiam carnis ostendere. Cesset ira, sopiantur jurgia: incastum enim caro atteritur, si à pravis voluptatibus animus non refrænatur.

Vidit DEUS opera eorum, quia conversi sunt de via sua mala. Jonæ 3. 10. Cur non refert Ninivitarum prodigiosum jejunium? Theophylactus: respexit Dominus opera illorum, videlicet bona, quæ fecerant: proinde jejunium non fuit per se sufficiens, ut DEUM redderet propitium; nisi & mores correxissent.

Exivit sanguis, & aqua. Joan. 19. 34. Hinc instrumur: id à nobis in omni mortificatione, jejunio, agi oportere; ut sanguinis comes semper sit aqua lacrymarum, & compunctionis. Jejunare, nec meliorem vitam vivere, inanis fatigatio est. Didacus Niss. l. 2. die Ciner. §. 3.

Si volumus bene jejunare à cibis, ante omnia jejunemus à vitiis: quid enim prodest vacuare corpus ab escis, & animam replere peccatis? S. August. D. 1. Quadr.

Qui à cibis, & non à peccatis, jejunat; diabolus simulat: qui, cum jugiter à corporali esu abstineat, nunquam mala perpetrare cessat. S. Honorius serm. in Quadr.

Hoc est perfectum jejunium, & gratum Domino, cum omnes sensus abstinent à Mundanis, ut vacent divinis. Totus ergo jejunat, quia totus peccasti. S. Thomas Vill. Dom. Quinquages.

mam ex eo oriri; quòd sub umbra unius arboris altera delitescit.

Similes illis fiant, qui faciunt ea. Ps. 134. 18. Considera apud te, quales dii sint, quibus fieri similes dira est imprecatio. Nostra autem non ita habent. Extremus enim virtutis finis est; & quod facit, vel ad summum bonum fastigium pervenire, DEI esse similes, quantum nobis conceditur. S. Chrysol. in Ps. hunc.

In umbra tua vivemus. Thren. 4. 20. In umbra, id est, ad tui imitationem: umbra enim est imago corporis, cujus est umbra. Origenes.

TITULUS IV. IMITATIO.

§. I.

*Imitatio DEI Patris.**Ex Veteri, & Novo.*

Faciamus hominem ad imaginem, & similitudinem nostram. Genes. 1. 26.

Hebr. **faciamus hominem umbram nostram.** Habet hoc umbra, quòd perfectissime omnes gressus, motus, nutus, corporis imitatur. Origenes in Catena super illud Thren. 4. 20. **in umbra sua vivemus:** in umbra ejus vivemus; hoc est, ad imitationem ejus. Plinius l. 12. c. 22. ait, in Affrica fertilitatem sum-

Pater noster, qui es in caelis. Math. 6. 9. O amoris abundantiam! percussò animò inexplicabiles largè illius in nos divinæ Bonitatis opes admirare; qui talem, ac tantum, vocare Patrem es iustus. Sed profectò non tu vocem ejusmodi frustra doceris mittere: nimirum ut ad eam, quam lingua tua protulit, appellationem Patris erubescens, ejus imitari bonitatem discas. S. Chrysostr. t. 6. or. de instit. secundùm DEum vita.

Nam & Pater tales querit, qui adorent eum. Joan. 4. 23. S. Thomas: dicitur Eccl. 13. 19. *Omne animal diligit sibi simile:* ergo DEus in tantum diligit nos, in quantum ei assimilatur. Sed non assimilatur ei secundum carnalem quia est incorporeus; sed secundum spiritualia. Cajetanus: propterea oportet adorantes DEum adorare in spiritu, & veritate, ut adoratio conformis sit adorato.

Philippe, qui videt me, videt & Patrem. Joan. 14. 9. Filius DEI, quia viva illius imago; qui filium videt, & Patrem videt. Alvarez Illustr. 20.

Si DEO quantò similior, tantò fit quisque propinquior; nulla est ab eo tanta longinquitas, quam ejus dissimilitudo. Incorporeali verò illi æterno, & incommutabili, tantò est anima hominis dissimilior, quantò rerum temporalium, mutabiliumque, cupidior. S. Augustinus de Civit. l. 9. c. 16.

Non locorum intervallis acceditur ad DEum, aut receditur à DEO. Dissimilis factus longè recessit; similis factus propè accedit. Idem in Ps. 33.

Ad placandum DEUM, quem colas; iis rebus optus est, quibus illum gaudere, ac delectari, scias. Sic fit, ut vitam colentium DEus pro qualitate nominis sui formet: quoniam religiosissimus est cultus, imitari. Lactantius l. 5. de div. instit.

Si DEO quantò similior, tantò fit quisque propinquior; nulla est ab illo tanta longinquitas, quam ejus dissimilitudo. S. August. de Civit. l. 9. c. 16.

Si ad humanam pertinet laudem, ut patrum decus in prole resplendat; quantò magis gloriosum est, ex DEO natos in authoris sui imagine refulgere. S. Leo l. 6. in Nat. D.

Ea est imaginis natura, ut sit imitatio principis exemplaris, & ejus, cujus esse imago dicitur. S. Gregor. Naz. or. de Filio.

Imago, si servet principalis formæ similitudinem, verè imago, & propriè imago, dicitur. Si verò ab ejus imitatione discedat, aliud quiddam esse monstratur. S. Gregorius Nyss. lib. de creat. hom. c. 17.

Credamus nos DEI filios; respondeamus generi, vivamus cœlo: Patrem similitudine referamus. Ne perdamus vitis, quod sumus per gratiam consecuti. S. Chrysol. l. 10.

Omnis creatura, & maximè rationalis, debet suum principium imitari. S. Bernardus l. 5. in Assumpt. B. Virg.

Boleslaus quartus Rex Poloniæ assidue patris effigiem aurò expressam, & è collo pendulam,

secum circumferbat; eamque sibi gem famerant; ut quoties dicendum aliquid, faciendumque, occurreret; impressò osculo, tanquam viventem in imagine, presentemque patrem, sic compellat: absit! ô mi pater! ut à me unquam aliquid regiò tuò nomine indignum statuum. Stengelius l. 1.

§. II.

Imitatio Christi Domini.

Figuræ, & Symbola.

Expoliavit se Jonathas tunica. 1. Reg. 18. 4. Tunica Jonathæ, conversatio Christi, quam dat Christus amicis suis. Hugo Card. in Gen. 30.

Sub umbra illius. Cant. 2. 3. Umbra Christi sunt Sancti: sicut enim umbra est imago corporis, sed exilis, & inadæquata; ita vita Sanctorum est imago vitæ CHRISTI, sed umbratica tantum. Ita tres PP. apud Theodoretum. Obumbratio alarum CHRISTI, amulatio est virtutis ejus. Petrus Cellens. de pane fervorum c. 23.

Mystica animalia Ezechielis l. 5. licet singula propriam haberent formam; mirò tamen modo sic disposita erat; ut unumquodque præter imaginem filij hominis. Leo ferrox; bovis tarda natura; aquila in sublime. Homo ad ferocitatem proclivis, tardus ad bonum, superbus. Quid remedij, ut hæc belluina propensio corrigatur? ut fiat similitudo hominis in eis. Cujus hominis? qui, cum in forma DEI esset &c. Philipp. 2. 6.

Hæc animalia, ut surgere ad sanctitatis virtutem valeant; ad hujus hominis similitudinem tendunt. Neque sancta essent, si hujus hominis similitudinem non haberent. Sanctus enim quisque in tantum ad similitudinem hujus hominis ducitur, in quantum vitam sui Redemptoris imitatur. Jonghen Exh. 26.

Mihi es purpuram. 1. Mach. 10. 20. Ut rex Alexander Jonatham sibi devinceret, militi illi proprium vestimentum cum his verbis: *conserve amicicias ad nos.* Placet cœlestis regis amicitia? induimini Dominum &c. Jonghen Exh. 28.

Cum hoc indumento similitudinis Filij DEI accedens ad Patrem cœlestem, plenam accipies benedictionem, sicut Jacob Gen. 27. 15. *vestibum valde bonis.* Idem ib.

Osculabatur pedes ejus. Luc. 7. 38. Quid est osculatio pedum Christi, nisi promissio imitationis vestigiorum ejus. Simon Cass. l. 8. cap. 40.

Date annulum in manu ejus. Luc. 15. 22. Signaculum similitudinis Christi. S. Hieron. ep. 146. ad Damasc.

Ego sum osium. Joan. 10. Quid est intrare per januam? intrare per Christum, ipse enim dixit: ego sum janua. Quid est autem intrare per Christum? imitari vias Christi. In quo imitaturi sumus vias Christi? nunquid in ea magnificentia, in qua DEUS erat in carne? aut ad hoc nos exhortatur, ut talia miracula, qualia